

Valtakunnallisen sosiaalialan osaamiskeskusverkoston vetoamus valtion talousarvion 2025 valmisteluun (budjettiriihi)

Osaamiskeskusten perustoiminnan rahoituksen turvaaminen

Esitämme, että sosiaalialan osaamiskeskusten perustoiminnan valtionavustus turvataan esitetyn YTA-toimialueiden asetusmuutoksen siirtymäajalle ja perusrahoituksen tasoksi asetetaan jatkossa vähintään 3 miljoonaa euroa.

Tehtävien laajentuessa YTA-tasoisiksi tulee säilyttää vähintään 3 miljoonan vuosittainen valtionavustus sosiaalihuollon osaamisen turvaamiseksi. Tämä on myös valtioneuvoston asettaman valtakunnallisen osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunnan yksimielinen kanta.

Eduskunnan antamassa lausumassa eduskunta edellytti sote-järjestämislakia hyväksyessään, että sosiaalihuoltoon luodaan yliopistosairaaloita vastaavan kaltaiset, palvelujen kehittämistä, tutkimusta ja koulutusta tukevat toimintarakenteet. Sosiaalialan osaamiskeskusten tehtävät vastaavat monilta osin eduskunnan lausumassa edellytettyihin sosiaalihuollon toimintarakenteisiin.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa painotetaan erityisesti TKKI-toimintaa. Ohjelmassa todetaan vahvistettavan hyvinvointialueiden välistä työnjakoa, yhteistyötä ja yhteensovittamista - etenkin erityisosaamisen saatavuutta. Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnalla on tärkeä rooli sosiaalihuollon TKKI-toiminnassa. Osaamiskeskukset tekevät tiivistä yhteistyötä tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa.

STMn asetusalun perustelumuistiossa todetaan osaamiskeskustoiminnalla olevan sosiaalihuollon tutkimuksessa merkittävä rooli. Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 2 §n mukaan osaamiskeskustoiminnan yhtenä tehtävänä on nimenomaan sosiaalialan tutkimus- kokeilu- ja kehittämistoiminnan toteuttaminen. On tärkeää huolehtia sosiaalihuollon TKI-rahoituksesta ja osaamisesta, koska rakenteita ja resursseja ei ole vielä olemassa, ei hyvinvointialueilla eikä YTA-alueilla. Terveystieteiden osalta TKI-rakenteet ovat niin hyvinvointialueilla ja YTA-alueilla, mutta sosiaalihuollossa ei ole.

Sosiaalialan osaamiskeskusten nykyinen rahoitus on rajoittanut toimintaa ja siihen tehtävä 1 miljoonan euron vähennys vähentää merkittävästi sosiaalialan osaamiskeskusten toimintamahdollisuuksia. Sosiaalialan osaamiskeskustoimintaa koskevan asetusmuutoksen lähes kaikissa lausuntopalautteissa kiinnitettiin huomiota rahoituksen riittämättömyyteen. Sosiaalialan osaamiskeskusten lakisääteiset tehtävät eivät ole vähenemässä ja toiminta on turvattava riittävällä perusrahoituksella.

Kunnioitavasti,

Miia Pitkänen, johtaja, Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Socca
Kaisa Kostamo-Pääkkö, kehitysjohtaja, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Poske
Tuula Tuominen, toimitusjohtaja, Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan sosiaalialan osaamiskeskus Pikassos
Sointu Möller, johtaja, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Koske
Tarja Kauppila, johtaja, Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ISO
Kirsi Kuusinen-James, johtaja, Päijät-Hämeen sosiaalialan osaamiskeskus Verso
Soile Merilä, johtaja, Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Vasso
Tea Pitkänen, toimitusjohtaja, Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Socom
Arto Rautajoki, kehitysjohtaja, Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA
Torbjörn Stoor, toimitusjohtaja, ruotsinkielinen sosiaalialan osaamiskeskus FSKC, osaamiskeskusjohdon koordinaattori

